C/2025/4398

1.8.2025.

Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reģistrācijas pieteikuma publikācija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 2024/1143 15. panta 4. punktu

(C/2025/4398)

Trīs mēnešu laikā no šīs publikācijas dienas dalībvalsts vai trešās valsts iestādes, vai arī fiziska vai juridiska persona, kurai ir leģitīmas intereses un kura ir iedibināta vai ir rezidents trešā valstī, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1143 ([1]) 17. pantu var iesniegt Komisijai iebildumu.

Produkta specifikācija, kas minēta Regulas (ES) Nr. 2024/1143 49. pantā, ir pieejama Savienības ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrā.

VIENOTAIS DOKUMENTS

“Yenice Ihlamur Balı”

ES Nr.: PDO-TR-03362 – 25.10.2024.

ACVN (X) AĢIN ()

1. **Nosaukums(-i)**

“Yenice Ihlamur Balı”

2. **Dalībvalsts vai trešā valsts**

Turcija

3. **Lauksaimniecības produkta vai pārtikas produkta apraksts**

3.1. *Lauksaimniecības produkta klasifikācija*

Kombinētās nomenklatūras kods (KN kods): 04

3.2. *Apraksts par produktu, uz kuru attiecas 1. punktā minētais nosaukums*

“Yenice Ihlamur Balı” ir ziedu medus, ko ražo bites, kuras vāc nektāru no sudrabliepas (*Tilia tomentosa Moench*) un Kaukāza liepas (*Tilia rubra* DC. subsp. *caucasica*), kas dabiski aug Karabikas [*Karabük*] ila Jenidžes [*Yenice*] rajonā. “Yenice Ihlamur Balı” pēc izcelsmes ietilpst ziedu medus kategorijā un ir klasificēts kā rets monoflors medus ar zemu ziedputekšņu saturu.

“Yenice Ihlamur Balı” primārie nektāra avoti ir *Tilia* (liepa), *Sambucus* (plūškoks), *Clematis vitalba* (vīnlapu mežvītenis), *Paliurus spina-christi* (Jeruzalemes ērkšķis), *Erica* (virši) un *Rosaceae* (rožu dzimtas) augi, piemēram, *Rubus* (avene), *Crataegus* (vilkābele) un *Rosa* (roze). Produkta “Yenice Ihlamur Balı” sastāvā jābūt *Tilia* sp. augu ziedputekšņiem, kā arī vēl vismaz divu tādu augu ziedputekšņiem, kuri pieder pie septiņiem minētajiem taksoniem. Turklāt produkta “Yenice Ihlamur Balı” vispārējam ziedputekšņu profilam būtu jāatbilst 1. tabulā sniegtajam taksonu sarakstam (tomēr medū nav obligāti jābūt visu taksonu augu ziedputekšņiem vienlaikus).

Produkta “Yenice Ihlamur Balı” krāsa ir no dzeltenas līdz dzintarainai. Tā garša un smarža ir specifiska florai, no kuras tas iegūts. Tas ir šķidrs, un tā ēšanas laikā mutē vai rīklē nav jūtama rūgta garša. Piemērotos glabāšanas apstākļos tas daļēji vai lēni kristalizējas, sasniedzot vidēju kristalizācijas pakāpi. Kristalizācijas laikā veidojas mīkstas kristālu granulas, kas neatstāj nepatīkamu pēcgaršu. Atverot stropa vāku vai izsviesto šūnu medu izņemot no iepakojuma, ir skaidri uztverama savdabīgā liepziedu smarža. Kvalitātes parametri, kas nosaka produkta “Yenice Ihlamur Balı” specifiskās īpašības, ir norādīti 2. tabulā.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1143 (2024. gada 11. aprīlis) par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm vīnam, stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem un lauksaimniecības produktiem, kā arī garantētu tradicionālo īpatnību produktiem un lauksaimniecības produktu fakultatīviem kvalitātes apzīmējumiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2019/787 un (ES) 2019/1753 un atceļ Regulu (ES) Nr. 1151/2012 (OV L, 2024/1143, 23.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

1. tabula

Produkta "Yenice Ihlamur Balı" ziedputekšņu profils

Taksons	Taksons	Taksons
Agrimonia sp.	*Fragaria vesca*	Priežu dzimta
Amarantu dzimta	*Galium* sp.	*Plantago lanceolata*
Anagallis sp.	*Genista* sp.	Graudzāļu dzimta
Anthyllis sp.	Genciānu dzimta	*Portulaca* sp.
Čemurziežu dzimta	*Helianthemum* sp.	Gundegu dzimta
Artemisia sp.	*Helianthus annus*	*Ranunculus* sp.
Kurvjziežu dzimta	*Hypericum* sp.	*Rhododendron* sp.
Betula sp.	Lūpziežu dzimta	*Rosa canina*
Skarblapju dzimta	*Lamium* sp.	Rožu dzimta
Krustziežu dzimta	*Lathyrus* sp.	*Rubus* sp.
Campanula sp.	*Laurus nobilis*	*Rumex* sp.
Neļķu dzimta	*Ligustrum* sp.	*Salix* sp.
Castanea sativa	Liliju dzimta	*Sambucus* sp.
Centaurea sp.	*Limonium* sp.	*Scabiosa* sp.
Centaurium sp.	*Linaria* sp.	*Silene* sp.
Cichorium sp.	*Lotus* sp.	*Symphytum* sp.
Cirsium arvense	Malvu dzimta	*Taraxacum* sp.
Cistus creticus	*Melilotus* sp.	*Teucrium* sp.
Clematis vitalba	*Myosotis* sp.	*Thymus* sp.
Cornus sanguinea	*Nepeta* sp.	*Tilia* sp.
Coronilla sp.	*Nigella* sp.	*Trifolium pratense*
Crataegus sp.	Olīvu dzimta	*Trifolium repens*
Cynoglossum sp.	*Onobrychis* sp.	*Trifolium resupinatum*
Echium vulgare	*Onosma* sp.	*Trifolium* sp.
Erica sp.	*Origanum* sp.	*Trifolium speciosum*
Eryngium sp.	*Paliuris spina-christi*	*Verbascum* sp.
Euphorbia sp.	Magoņu dzimta	*Vicia* sp.
Tauriņziežu dzimta	*Phlomis* sp.	*Xanthium* sp.
Filipendula sp.	*Pilosella* sp.	*Zea mays*

2. tabula

Produkta "Yenice Ihlamur Balı" fizikālķīmiskās īpašības

Parametri	Vērtības
Prolīns (mg/kg, min.)	300 mg/kg
Fruktoze + glikoze (g/100 g, min.)	60 g/100 g
Diastāzes skaitlis (min.)	8

Parametri	Vērtības
HMF (mg/kg, maks.)	18 mg/kg
Fruktozes un glikozes attiecība	0,9 – 1,4
Mitrums (%, maks.)	20 %
Saharoze (g/100 g, maks.)	4 g/100 g
Maltoze (%, maks.)	4 %
Brīvās skābes saturs (mekv./kg, maks.)	50 mekv./kg
Ūdenī nešķīstoša viela (g/100 g, maks.)	0,1 g/100 g

3.3. *Dzīvnieku barība (tikai dzīvnieku izcelsmes produktiem) un izejvielas (tikai pārstrādātiem produktiem)*

—

3.4. *Konkrēti ražošanas posmi, kas jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā*

Visi ražošanas posmi jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā.

3.5. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā produkta griešanas, rīvēšanas, iepakošanas u. c. īpašie noteikumi*

—

3.6. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā produkta marķēšanas īpašie noteikumi*

Visiem produktiem ar nosaukumu "Yenice Ihlamur Balı" obligāti jāizmanto turpmāk norādītais logotips.

4. **Ģeogrāfiskā apgabala īsa definīcija**

Karabikas ils ģeogrāfiski atrodas Melnās jūras rietumu daļā. Produkta "Yenice Ihlamur Balı" ražošanas ģeogrāfisko apgabalu veido Jenidžes rajons, kas atrodas Karabikas ilā Turcijā.

5. **Saikne ar ģeogrāfisko apgabalu**

Produkta specifika

Produktu "Yenice Ihlamur Balı" raksturo savdabīgais un daudzveidīgais ziedu sastāvs, neskatoties uz to, ka tiek iegūts ģeogrāfiski ierobežotā meža platībā. Melisopalinoloģiskā analīze apstiprina, ka šim medum ir jāsatur *Tilia* sp. ziedputekšņi, kā arī vēl vismaz divu tādu augu ziedputekšņi, kas pieder pie *Sambucus*, *Clematis vitalba*, *Paliurus spina-christi*, *Erica* taksoniem un rožu dzimtas, it īpaši *Rubus, Crataegus* un *Rosa*. Turklāt ziedputekšņu sastāvā jābūt pārstāvētiem arī augiem, kas iekļauti plašākā floristiskajā profilā 1. tabulā. Kopumā ir identificēti 86 reģiona vietējo augu taksonu ziedputekšņi, kas apliecina medus sarežģīto botānisko izcelsmi. Šis unikālais sastāvs, ko veido Jenidžes rajona bagātīgās un neskartās meža ekosistēmas, piešķir produktam "Yenice Ihlamur Balı" savdabīgu aromātisko profilu un specifiskas organoleptiskās īpašības, kas to atšķir no cita monoflora un poliflora medus.

Dabas faktori

Pasaules Dabas fonds (*WWF*) 1999. gada pētījumā konstatēja, ka Jenidžes meži ir vieni no 100 bioloģiski bagātākajiem un steidzami aizsargājamajiem mežiem Eiropā, kā arī viena no 122 nozīmīgajām dabas teritorijām Turcijā. Saskaņā ar zinātnieku veikto pētījumu "karstie punkti" ir teritorijas, kurās ir daudz endēmisku sugu, kurās sastopami Eiropai specifiskie mežu veidi un kurām raksturīga liela platība un augsts dzīvotņu izzušanas risks. Jenidžes meži ir viena no šīm deviņām teritorijām. Lai gan Jenidžes klimatu daļēji ietekmē Melnās jūras klimats, iekšienē var novērot arī kontinentālā klimata ietekmi. Tā kā šis reģions ir pārejas zona starp minētajiem klimata veidiem, tā klimatiskā daudzveidība ir veicinājusi apgabala ziedu bagātību. Ielejā, kuru veido Jenidžes upe, kas plūst cauri šim rajonam, vērojama mikroklimata ietekme. Nokrišņus šis apgabals saņem visās sezonās. Tajā ir aukstas ziemas, vēsas vasaras un kopumā mitrs, lietains un miglains klimats.

87 % Jenidžes rajona klāj meži. Jenidžes mežos sastopami 312 augu taksoni, un 51 no tiem ir endēmisks. Šajā bagātīgajā veģetācijā nozīmīgu vietu ieņem liepas. Ģeogrāfiskajā apgabalā tās sastopamas nelīdzenā reljefā. Nelīdzenajā apvidū cilvēkiem ir grūti ievākt liepu lapas un ziedus. Šie apstākļi nodrošina, ka liepas var kļūt par nektāra avotu medus bitēm. Turklāt reģiona nelīdzenais reljefs ir kavējis dzīvojamo rajonu paplašināšanos un rūpniecības attīstību. Tas, ka šo reģionu lielā mērā nav ietekmējusi cilvēka darbība, ir palīdzējis saglabāt tā neskarto ekosistēmu un aizsargāt to no dažādiem piesārņojuma faktoriem. Tas atspoguļojas arī produkta "Yenice Ihlamur Balı" kvalitātē.

Cēloniskā saikne

Ņemot vērā Jenidžes rajona centra un tā mežu nelīdzeno reljefu, apdzīvotās vietas joprojām ir ierobežotas, tādēļ liepas var izplatīties plašās teritorijās. Rajonā nav smagās rūpniecības uzņēmumu, un vietējie iedzīvotāji pelna iztiku no meža resursiem.

Medus bagātīgais sastāvs, ko rada Jenidžes mežos sastopamais lielais skaits liepu un dažādie vietējie augi, kas ir primārie un sekundārie nektāra avoti, piešķir produktam "Yenice Ihlamur Balı" garšu un smaržu, kas specifiska florai, no kuras tas iegūts.

Atsauce uz specifikācijas publikāciju

Šis produkts ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādi ir reģistrēts aizsardzībai 2022. gada 14. decembrī Turcijas patentu un preču zīmju biroja Oficiālajā e-biļetenā Nr. 1456 un oficiāli reģistrēts 22.8.2023.